

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 411/09-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. Š., N., zastúpenej advokátom JUDr. S. P., N., vo veci namietaného porušenia jej základných práv zaručených v čl. 13 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Tos /20/2009 z 9. apríla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. Š. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2009 doručená sťažnosť JUDr. M. Š., N. (ďalej len „sťažovateľka“). Po výzve ústavného súdu na odstránenie nedostatkov podania sťažovateľka 9. novembra 2009, bez ďalšieho doplnenia sťažnosti, doručila ústavnému súdu plnú moc, ktorou splnomocnila svojím zastupovaním advokáta JUDr. S. P. Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 13 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tos/20/2009 z 9. apríla 2009.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti najmä uviedla, že:

«Uznesením Okresného súdu v Nitre sp. zn. 2T/107/2007 zo dňa 27.2.2009 mi ako obhajkyňi obž. M. R. bola uložená podľa §-u 70 ods. 1 Trestného poriadku poriadková pokuta vo výške 500,-Eur.

Dôvodom uloženia poriadkovej pokuty mala byť skutočnosť, že ako obhajkyňa obž. M. R. som dňa 21. 1. 2009 prevzala oznámenie o zmene termínu hlavného pojednávania stanoveného na deň 23. 2. 2009 na termín 27. 2. 2009, teda som od 21. 1. 2009 bola upovedomená, že hlavné pojednávanie sa bude konať dňa 27. 2. 2009, avšak napriek tomu som dňa 24. 2. 2009 vypovedala plnú moc udelenú klientom. Keďže k vypovedaniu plnej moci prišlo len tri dni pred konaním hlavného pojednávania, mala som svojim konaním spôsobiť zákonnú prekážku konania hlavného pojednávania.

Proti rozhodnutiu súdu som si v zákonom stanovenej lehote s poukazom na ustanovenie §-u 185 Tr. por. podala sťažnosť.

Uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Tos/20/2009, IČS: 4107010616 zo dňa 9.4.2009 bola mnou podaná sťažnosť s poukazom na ustanovenie §-u 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietnutá.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu 1. stupňa bolo správne, nakoľko som svoju neprítomnosť na hlavných pojednávaniach z dôvodu opaterý maloletých detí ospravedlnila viackrát, a tým zmarila hlavné pojednávania určené na dni 1. 7. 2008, 6. 10. 2008, a aj 27. 2. 2009. Čo sa týkalo vypovedania plnej moci z dôvodu neposkytnutia odmeny zo strany klienta, malo k jej vypovedaniu prísť v dostatočnom časovom predstihu, aby tak nedošlo k zmareniu nariadeného úkonu. Krajský súd záverom vyjadril svoj súhlas s konštatovaním súdu 1. stupňa, že môj postup nebol nevyhnutný.

So závermi a rozhodnutiami nesúhlasím a tieto sú vydané v rozpore so zákonom.

Krajský súd v rámci rozhodovania o sťažnosti neprihliadol na závažnú skutočnosť a to, že súd pri uložení poriadkovej pokuty s poukazom na ustanovenie §-u 70 ods. 1 Tr.

por. uložil pokutu „obhajcovi“, ktorý v čase rozhodovania súdu už nebol v procesnom postavení obhajcu obžalovaného.

Ďalším závažným pochybením súdu a následne vydaním rozhodnutia v rozpore so zákonom bolo nedodržanie dikcie zákonnosti ustanovenia §-u 70 ods. 1 Tr. por. v časti... „Kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu... Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť osoby vopred upozornené.“

V tejto súvislosti som v rámci odôvodnenia sťažnosti na tento nedostatok poukázala, avšak krajský súd nielenže nezobral argumentáciu do úvahy, ale ani sa s týmto pochybením súdu 1. stupňa nevysporiadal. Ak mal súd za to, že som z dôvodu opatery maloletých detí viackrát ospravedlnila svoju neprítomnosť na hlavnom pojednávaní, bol to dôvod, aby napomenul obhajcu na možnosť uloženia poriadkovej pokuty, tak ako to má na mysli ustanovenie §-u 70 ods. 1 Tr. por.

Taktiež chcem poukázať na skutočnosť, že podľa §-u 24 zák. č. 586/2003 Z. z. v platnom znení poskytuje advokát právne služby za odmenu. V prípade, že mu odmena nie je poskytovaná, nemôže byť žiadnym spôsobom k výkonu nútený. Mám za to, že ukončenie poskytovania právnej pomoci z uvedeného dôvodu nemôže byť sankcionované zo strany štátnych orgánov a to aj s ohľadom na skutočnosť, že k vypovedaniu plnej moci prišlo v dostatočnom termíne pred konaním hlavného pojednávania. Neobstojí ani tvrdenie súdu, že som vypovedaním plnej moci zmarila hlavné pojednávanie. Tu odkazujem na postup súdov v tzv. väzobných prípadoch .

Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy SR: „Povinnosť možno ukladať: a/ zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.“

Mám za to, že rozhodnutím Krajského súdu Nitra v konaní 5 Tos/20/2009, IČS: 4107010616 zo dňa 9.4.2009 bolo porušené moje základné právo čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo JUDr. M. Š. podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Uznesením Krajského súdu Nitra 5 Tos/20/2009 zo dňa 9.4.2009 porušené.

2. Uznesenie Krajského súdu Nitra 5Tos/20/2009 zo dňa 9.4.2009 sa zrušuje.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie svojich označených práv (v petite sťažnosti uviedla čl. 13 dohovoru, zrejme však mala na mysli čl. 13 ústavy, pozn.) uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos/20/2009 z 9. apríla 2009, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 2 T/107/2007 z 27. februára 2009, ktorým jej bola uložená poriadková pokuta.

Podľa čl. 13 ústavy povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona(...)

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Zo sťažovateľkinej argumentácie vyplývajúcej zo sťažnosti je zjavné, že podstata ňou namietaného porušenia základných práv a slobôd spočíva predovšetkým v namietanej nesprávnosti skutkových a právnych záverov krajského súdu, ktoré sú podľa sťažovateľky „v rozpore so zákonom“.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený

skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť porušenia označených článkov ústavy a dohovoru, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a sťažovateľka, ktorá je právnický vzdelaná a v konaní pred ústavným súdom je zastúpená advokátom, teda kvalifikovaným právnym zástupcom, neuviedla žiadnu ústavne relevantnú skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné usudzovať, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a v konečnom dôsledku o porušení označeného práva sťažovateľky.

Sťažovateľka v podstate nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu a s posúdením skutkového stavu týmto súdom, ktorý v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol najmä, že:

„Napadnutým uznesením súd I. stupňa uložil postupom podľa § 70 ods. 1 Tr. por. obhajkyňi JUDr. M. Š. poriadkovú pokutu 500 eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd I. stupňa určil termín hlavného pojednávania na deň 26.01.2009, o zrušenie ktorého požiadala obhajkyňa z dôvodu kolízie s pojednávaním v inej veci, na ktoré bola predvolaná pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Na určený termín hlavného pojednávania na deň 27.02.2009 sa obhajkyňa obžalovaného ospravedlnila dňa 25.02.2009 tým, že dňa 24.02.2009 vypovedala obžalovanému M. R. plnú moc a z dôvodu starostlivosti o maloleté dieťa. Týmto postupom obhajkyne bolo zmarené vykonanie hlavného pojednávania, navyše súd I. stupňa

konštatoval, že v konaní obhajkyne išlo o neuvážené a nie o nevyhnutné konanie, keďže o termíne hlavného pojednávania vedela v dostatočnom časovom predstihu.

Proti tomuto uzneseniu, v zákonnej 3-dňovej lehote odo dňa jeho oznámenia, podala sťažnosť obhajkyňa, ktorú odôvodnila tým, že nebola poučená o možnosti uloženia poriadkovej pokuty tak, ako to predpokladá ustanovenie § 70 ods. 1 Tr. por. Okrem toho, patrí k advokátom, ktoré sa na hlavné pojednávania dostávajú pravidelne, je všeobecne známou skutočnosťou, že v kancelárii pracuje iba v pondelok a v stredu a v ostatných dňoch sa stará o maloleté dieťa, a v prípade, že je termín pojednávania určených v iných dňoch, musí si zabezpečiť opateru zo strany tretej osoby. Navyše klientovi vypovedala plnú moc z dôvodu, že napriek opakovaným výzvam zo strany klienta, nedošlo k poskytnutiu odmeny. (...)

Odvolaací súd po postupe nariadenom citovaným ustanovením Trestného poriadku z predloženého spisového materiálu zistil, že súd I. stupňa postupoval správne, keď uložil obhajkyňi JUDr. M. Š. poriadkovú pokutu. Preskúmaním spisového materiálu zistil, že postup obhajkyne v danej trestnej veci, kedy ospravedlňuje svoju neprítomnosť na hlavných pojednávaniach z dôvodu opateru maloletých detí, nie je ojedinelý. Obhajkyňa z tohto dôvodu zmarila hlavné pojednanie určené na dni 01.07.2008, 06.10.2008 a v neposlednom rade na deň 27.02.2009. Okrem toho zmarila termín hlavného pojednávania na deň 26.01.2009, kedy požiadala o zrušenie termínu hlavného pojednávania s tým, že v uvedený deň jej bol doručený termín pojednávania aj v inej veci. Pokiaľ ide o vypovedanie plnej moci z dôvodu, že obžalovaný si neplní svoje povinnosti voči obhajkyňi tým, že jej neposkytuje za obhajobu v danej trestnej veci odmenu, obhajkyňa sama konštatuje vo svojej sťažnosti, že obžalovaného opakovane vyzvala k plneniu si svojej povinnosti a z daného sa dá vyvodiť, že tento stav zo strany obžalovaného, trvá už dlhší čas. Pokiaľ obhajkyňa mienila z tohto dôvodu obžalovanému vypovedať plnú moc, mala tak urobiť v dostatočnom časovom predstihu, aby nebol zmarený nariadený úkon trestného konania a aby súd I. stupňa mal možnosť obžalovanému ustanoviť obhajcu, resp. aby si obžalovaný mal možnosť zvoliť iného obhajcu. Avšak obhajkyňa toto urobila 3 dni pred vykonaním hlavného pojednávania. Krajský súd súhlasí s konštatovaním súdu I. stupňa, že postup obhajkyne nebol nevyhnutný a svojim konaním zmarila vykonanie nariadeného úkonu v trestnom konaní.

So zreteľom na uvedené, krajský súd preto rozhodnutie súdu I. stupňa považoval za vecne správne a zákonné a preto sťažnosť obhajkyne zamietol podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Tr. por.“

Podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad krajského súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia krajského súdu. Preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2009